

Stockholm-Täby i mars 2016 – uppdaterad i februari 2019

Verksamhetsidé ”Ullna Park Flygcenter”

Stockholms Flygsportförbund och några av dess medlemsföreningar vill tillsammans med Täby Slalomklubb och MTB Täby skapa en idrotts- och friluftsmiljö vid Ullnatoppen i Täby. I detta dokument beskrivs flygsportens vision.

Under många år har Ullnabacken använts som en regional idrottsplats för skärmflygare och modellflygare från länets flygsportföreningar. Särskilt när vinden kommer från norr skapar den breda och höga slutningen en ”luftkudde” på vilken man kan hålla sig i luften länge, ja i timmar om man önskar.

I en muntlig överenskommelse med företaget ABT som driver deponiverksamheten har flygning kunnat ske året runt utanför ABT:s arbetstider. Då bärig is saknas på Ullnasjön är dock flygning i första hand förbehållen erfarna piloter, som då landar på samma ställe där de startat eller någonstans i backen – något som nybörjare inte kan förutsättas klara.

Den senaste tiden har ett antal händelser gjort Ullna än mer intressant som flygställe.

- Deponiarbetena har medfört att utformningen också av backens östra sida blivit mer lämplig för flygning. Där finns också fält där man kan landa.
- Det har blivit en renässans för hängflyg i Stockholm, och en livaktig förening ”Stockholms Hängflygklubb” har kommit igång och hittat till Ullnabacken.
- Barkarbyfältet som idag är länets viktigaste skärm- och hängflygcenter i klubbregi, kommer under några år att störas av etableringar och arbetsvägar vid utbyggnaden av tunnelbanan.
- Täby kommuns ambitioner att skapa ett ”sport- och rekreationsområde” på och omkring Ullnabacken stämmer väl med flygsportens tankar om en idrottsmiljö tillsammans med andra aktörer och föreningar, i det här fallet inom utförsåkning och cykelsport.
- Täby kommuns arbete med att restaurera badplatsen och stranden vid Ullnasjön har inletts.

Vår vision är ett flygcenter för både bredd och elit, som är igång året runt. Det ska kunna användas av vanliga medlemmar/utövare, för grundutbildning av nybörjare i alla åldrar, för prova på-dagar och sociala event där till exempel barn och ungdomar från skolor i närområdet får prova på en sport som annars kan kännas svårtillgänglig, och av våra landslagspiloter när de tränar för sina uppdrag utomlands. Det ska ske i en miljö som är trevlig och inbjudande, till skillnad mot idag då kullens topp och övre delar mest liknar en ogästvänlig soptipp.

Med ett permanent flygcenter skulle möjligheterna öka att rikta verksamhet särskilt mot ungdomar, något vi haft svårt för med anläggningssituationen i Stockholms län.

Vi har inventerat och analyserat förutsättningarna för en permanent anläggning i Ullna, och skissat på en principutformning utifrån flygsportens behov som även harmoniera med andra idrotters önskemål om hur området utformas. Kontakter har etablerats med övriga berörda idrotter, och vi har ett gemensamt åtagande att samverka.

Ullnabacken har förutsättningar för både platsbunden flygning (man startar och landar vid backen) och sträckflygning (man startar i backen och använder sommarhalvårets termikvindar för att flyga iväg och landa någon annanstans).

En flyganläggnings behov

Vårt behov av anläggningar på marken är modest och kräver inga kostsamma speciallösningar. Vi behöver startplatser på olika höjd i ett par huvudvindhöjningar, samt landningsplats nedanför backen. I luften är vårt enda önskemål att höga anordningar som belysningsstolpar eller master placeras på ett sätt som inte i onödan skapar faror i flygområdet, och att eventuell trädplantering runt startplatserna sker med omsorg. Det mesta av våra önskemål kan uppfyllas i samband med att man återställer backen. Det finns inga inbyggda konflikter.

En bra startplats är en sluttande markyta (lutning cirka 1:5) som är fri från hinder, täckt av gräs, grus eller konstmaterial, och har en storlek av minst 15x15 meter.

En bra landningsplats är en yta på platt mark utan hinder och som inte ligger i lä bakom skog eller byggnader. Behoven ser lite olika ut för skärm- respektive hängflyg. Avancerade skärmflygpiloter kan ta sig ned på nästan hur liten yta som helst, medan hängflyg behöver lite längre landningssträcka. För att en landning ska vara säker för nybörjare och kunna användas under utbildning bör den vara i storleksordningen 20x80 meter och ha ett mjukt ytskikt, helst gräs. Modellflyg behöver ingen särskild landningsplats.

Vi besöker ofta platsen och har följt arbetet med deponin genom åren. De nedre delarna av backens nordslutning har redan en färdig jämn yta, medan backen högre upp mot toppen fortfarande är ganska ”slummig” med terrasser och tipphögar med byggbråte och skräp.

Exempel på befintlig anläggning

För att ge perspektiv vad skärm- och hängflyg tidigare genomfört i länet kan nämnas Granholmstoppen på Järvafältet, en backe som byggdes om med stöd av Idrottslyftet. Den är mindre än Ullnabacken, men även där handlade det om att jämna till ojämnheter i backens lutning och att städa den tidigare skräpiga ”tippmiljön” från bråte. Resultatet blev en trevlig idrottsmiljö som används inte bara av skärm-, häng- och modellflygare, utan av allmänheten som pulka-, löp- och cykelbacke. I perioder har boskap betat på den nya backens sluttningar. Utöver medlen från Idrottslyftet bidrog medlemmarna i främst Fenix Skärmflygklubb med tusentals ideella arbetstimmar för att färdigställa ytorna på Granholmstoppen.

Vi ser väldigt mycket fram emot att samverka med Täby kommun, Täby Slalomklubb, MTB Täby och andra berörda intressenter för att ge vårt bidrag till en attraktiv och framgångsrik idrottsmiljö i Ullna Park.

Vi påminner om att Täby redan har en uppskattad flygverksamhet med Täby Sjöflygklubb, som knyter an kulturhistoriskt till den sjöflygflottilj som låg i Hägernäs. Ett flygcenter också vid Ullnatoppen skulle kunna vara ett sätt att stärka "flygvarumärket" och visa ytterligare ett exempel på hur Täby säger ja till positiva initiativ och är en plats för gaseller inom såväl näringsliv som idrott och föreningsliv.

I samtal med projektledningen för Ullna Park i januari 2019 är vi ännu mer förvissade om att vår verksamhetsidé passar väl i området, och att en etablering borde kunna ske i närtid.

Stockholms Flygsportförbund

Kontakt: Björn Hårdstedt, bjorn.hardstedt@flygsport.se, tfn 070-668 27 20

Bilaga: Bilder med exempel på flygning och utformning.

Vision: Typisk start i Frankrike – Forclaz nära Annecy.

Gott exempel i Stockholmsområdet: En fin flygdag på Klövberget i Tyresö.

Ullna redan nu: Start längst upp på Ullnatoppen en vinterdag.

Ullna redan nu: Sommarflygning ut över Ullnasjön.

Utmaningen: En del arbete återstår för att skapa en miljö som är alltigenom inbjudande.

Vision: En flygbacke med startplatser uppe på toppen och halvvägs för dagar med stark vind, och landning nere vid vattnet på ett strandområde som även ökar tillgängligheten till sjön för allmänheten.